

Z histórie strelnice „HARČÁŠ“ .

Strelnica „Harčáš“ pri meste Komárno si toho pamätá naozaj veľa.

V šesnástom storočí, v storočí „Tureckých nájazdov a vojen“ v storočí keď kresťanský svet v Strednej Európe viedol boj o svoje prežitie, začala roku 1546 výstavba Starej pevnosti v Komárne. Vojsko sústredené v okolí pevnosti a neskôr v pevnosti samotnej cvičilo strelbu na vyhradenom území v priestoroch „Harczas“ na ľavom brehu „Veľkého Dunaja“ (Veľký Dunaj – rieka za sútokom Dunaja s riekou Váh). V roku 1594 preukázala pevnosť svoju funkčnosť, keď odolala mesačnému obliehaniu stotisícovým vojskom Sinanského pašu na jeho výprave do Uhorska. Neskôr v roku 1658 začala výstavba Novej pevnosti. Strelnica a rozrastajúca sa Protiturecká pevnosť v Komárne spolu takpovediac žili v symbióze. Vojsko cvičilo a vycvičené vojsko ubránilo zverené územie. Stará a Nová pevnosť, volané aj Citadela, boli prvkom obrannej línie, ktorá mala brániť prenikaniu Osmanov na Stredné Považie. V 1682 roku bola pevnosť poškodená povodňou, ale cisár Leopold I. zabezpečil jej následnú opravu. O rok neskôr v roku 1683 odolávala vojskám protitureckého zapredanca – vzbúrenca Imricha Tökölyho, čím sa aktívne zúčastnila na porážke Osmanských vojsk pred Viedňou na jeseň v tom istom roku. Komárňanská pevnosť tak svojim dielom prispela k zastaveniu krvavej islamizácie strednej Európy pod Osmanskou taktovkou a pomohla uchovať vieru našich otcov. Samozrejme na tom mala podiel aj naša strelnica „Harczas“.

V novšej dobe si strelnica „Harczas“ pamätá obdobie panovania cisárovnej Márie Terézie. V roku 1745 udelila panovníčka nášmu mestu titul „Slobodné kráľovské mesto“. V rokoch 1763 a 1783 postihli mesto silné zemetrasenia. Časť mesta bola vážne poškodená, vrátane pevnostného systému. Pod vplyvom „Napoleonských vojen“ začiatkom 19. storočia dal „Viedenský dvor“ obnoviť „Komárňanskú pevnosť“ a rozhodol sa, že ju rozšíri na pevnostný systém, vhodný pre umiestnenie až 200 000 vojakov. Postupne sa mesto rozrastalo a rástla aj jeho stála posádka umiestnená v baštách. Stará strelnica na Harcsasi (po slovensky na Harčáši) stále slúžila pre výcvik vojska v strelbe až na vzdialenosť 300 krokov na skupinové terče. Vtedajšia taktika boja sa orientovala na strelbu na bojové útvary a pechotné zbrane muškety a poľné delá nemali príliš veľký dostrel. Časť terénu bola využívaná na cvičenie ženijných činností ako je zakopávanie, budovanie palebných postavení poľného delostrelectva, ale aj výcvik prežitia na voľnom priestranstve mimo pevnosti. Strelnica na Harčáši je jedna z najstarších vojenských strelníc na Slovensku. V našom klube máme starú mapu z roku 1912, z pred I. svetovej vojny, kde je zakreslená strelnica na tom istom území kde je aj teraz, pravda väčšia. V tej dobe tu intenzívne cvičili vojská Rakúsko-uhorskej monarchie.

Po vzniku Československa v roku 1919 sa Komárno stalo pohraničným mestom. Sídlila tu silná hraničná posádka. Ako jej cvičisko slúžila aj strelnica na Harčáši. Strelbu tu cvičili vojaci, četníci, financi (colníci) aj poľovníci. Po Viedenskej arbitráži v roku 1938 pripadlo mesto Maďarsku a až do roku 1945 tu cvičila „Maďarská kráľovská armáda“ a „Žandársky zbor“. Samozrejme že tu strieľalo aj nové panstvo.

Po II. svetovej vojne a obnovení hraníc Československa tu znova strieľali vojaci, Zbor národnej bezpečnosti i financi pohraničnej finančnej správy, neskôr colníci. Po auguste roku 1968 tu pravidelne cvičila Sovietska armáda, ktorá dostala od Československej vlády k užívaniu „Komárňanskú pevnosť“, ďalej Verejná bezpečnosť, Colná správa, vojská Ministerstva vnútra a Pohraničná stráž.

Strelnica Harčáš – dejiny jednej strelnice

V nových dejinách po roku 1990 sme svedkami stále silnejšiemu prerastaniu novej záhradkárskej kolónie okolo strelnice. Tam, kde bol voľakedy klúd, kde sa pohybovali iba uniformovaní vojaci, žandári, colníci a pohraničníci sa dnes nachádza množstvo záhrad a dokonca si tam niektorí záhradkári bez oprávnenia stavajú rôzne príbytky a stavby - vilky, ktoré si budú chcieť následne legalizovať s čím nemôžeme a nebudeme súhlasiť. Strelnica je definovaná ako športový areál. Pôvodne patrila Československej a Slovenskej armáde, tá ju previedla na ZVÄZARM. ZVÄZARM ju predal terajším majiteľom. Dnes je o polovicu menšia ako voľakedy. Už sa nedá strieľať 300 krokov. Dnes je areál v súkromných rukách, časť slúži občianskemu združeniu – neziskovej, záujmovej organizácii Klub športovej streľby Komárno (KSSK) ako voľná, stála, verejná strelnica. Strieľať sem chodia poľovníci, colníci a ich špeciálne jednotky, Polícia, špeciálne jednotky Polície, občas aj Armáda SR, samozrejme členovia klubu KSSK, ale aj naši priatelia a priaznivci a samozrejme športovci – hostia streleckých podujatí. Dĺžka strelnice 100m dovoľuje nastreľovaciú streľbu dlhých guľových zbraní predávaných v dvoch poľovníckych obchodoch v meste Komárno. Od roku 1998 sa tu každoročne usporadúva medzinárodná súťaž v streľbe IPSC s názvom MOSQUITO MATCH. Tohoročná súťaž bola už 19. v poradí. Je tu vytvorených až 22 streleckých stanovíšť od 20m do 100m. Od roku 2006 má náš klub webovú stránku www.kssk.sk, na ktorej pravidelne zverejňujeme informácie o súťažiach ako aj mnoho fotografií. Na našej strelnici sú návštevníci a strelci tak disciplinovaní, a to napriek tomu že je voľná, verejne prístupná, že za obdobie používania sa nestala žiadna mimoriadna udalosť, žiadny smrteľný úraz, či vážne poškodenie zdravia – týmto to nechcem zakríknúť iba na to poukázať.

Mesto Komárno už dnes nemá v meste ani Sovietskych vojakov, ani

Československých vojakov a pohraničníkov, dokonca ani Slovenských vojakov.

Na strelnicu chodia strieľať poľovníci, policajti, colníci a samozrejme naši členovia. Intenzita strelieb sa mimoriadne znížila. Pravidelná každoročná viacdňová medzinárodná súťaž MOSQUITO MATCH je seriál európskych súťaží a má vysoké renomé na celom svete. Súťažiaci z viac ako 25 krajín sveta okrem súťaže navštívia aj naše mesto Komárno a robia mu doma reklamu. To nie je iba zábavka našich členov, to je vysoký kredit, reklama a rozvoj turizmu v našom meste, preto nás mesto v niekoľkých prípadoch aj sponzorovalo, za čo sme doteraz vďační a spolu s malou strelnicou ROYAL Klubu v Baštách, kde je 50m uzatvorená klubová strelnica, umožňujeme športovo-strelecké vyžitie. Mimochodom v porovnaní s našou strelnicou je strelnica ROYAL Klubu v Baštách mestom Komárno štedro podporovaná. Naša strelnica funguje iba ako svojpomocná nedotovaná klubová strelnica, na ktorej sa vzájomne dopĺňame a pomáhame si ako sa len dá.

To čo sa vyzbiera na štartovnom, sa minie na jej fungovanie. Teda na kosenie, úpravy zelene, terče, medaile, diplomy a správne poplatky. Tu sa nepodniká a našou prioritou nie je zisk. Prioritou je športové vyžitie, verejné blaho, nie však za účelom vytvorenia lukratívnych pozemkov na predaj jednotlivcom. Športová streľba je druhom technického športu. Dnes už neexistuje výcvik brancov, neexistuje ZVÄZARM, dorast a mladí muži si môžu vybrať šport ako vodné pólo, kanoistika, futbal, volejbal, beh, box, džudo, karate, zápasenie a ďalšie. Môžu si však vďaka nášmu klubu zvoliť aj športovú streľbu. Reálnu streľbu nie virtuálnu na PC. Mládež si tak môže reálne fyzicky osvojiť strelecké návyky ktoré má zvládnuté z počítačových hier a simulátorov. Vychovali sme niekoľkých majstrov Slovenskej republiky v jednotlivých náročných streleckých disciplínach a v neposlednom rade štát ako taký, má zdatných strelcov bez vynaloženia čo i len jedného eura - pre prípad brannej povinnosti, a to nie je maličkosť. Táto strelnica má opodstatnenie, je pre štát, mesto a

Strelnica Harčáš – dejiny jednej strelnice

občanov prínosom, máme teda za sebou širokú verejnosť, ktorej je nutné či už z historického hľadiska, alebo súčasnosti, potenciál strelnice udržať a zveľaďovať. Záverom chcem vyjadriť vieru strelnica zotrvať a prežije aj stavebný ošial v záhradkárskej oblasti „Harčáš“.

3.máj 2017.

Zakladajúci člen KSSK Roland Keťko.